

Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy
Ankkurikatu 8
06100 Porvoo

Viite / Hänvisning
Ympäristövaikutusten arviointiohjelma 6.3.2007

Asia / Ärende
LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOH-
JELMASTA, KILPILAHDEN JÄTEKESKUSALUEEN LOUHIN-
TA, PORVOO

1. HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy on 6.3.2007 saattanut vireille Kilpilahden jätekeskusalueen louhintahanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman.

Hankkeesta vastaavat ja yhteysviranomainen

Hankkeesta vastaa Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy, josta hankkeen yhteyshenkilöinä ovat Juha-Heikki Tanskanen ja Vesa Heikkonen. Konsulttina ympäristövaikutusten arvioinnissa on Ramboll Finland Oy yhteyshenkilönään Joonas Hokkanen. Arviointimenettelyssä toimii yhteysviranomaisena Uudenmaan ympäristökeskus yhteyshenkilönään Satu Pääkkönen.

Hankkeen YVA-menettelyn tarve

YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon kohdan 2 b perusteella ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellytetään kiven, soran tai hiekan otolle, kun louhinta- tai kaivualueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa. Hankkeessa louhittavan alueen kokonaispinta-ala on 34 ha ja alueelta louhitaan kal-liota 200 000 – 250 000 m³ ktr vuodessa.

Arviointiohjelma ja arviointiselostus

Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma niistä selvityksistä, joita ympäristövaikutusten arvioimiseksi on tarpeen tehdä sekä siitä, miten arviointimenettely järjestetään. Hankkeesta vastaava laatii arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella arviointiselostuksen, joka tulee julkiseen käsittelyyn.

Maksu

hankkeesta vastaavalle 5 450 € (A23-531-AT3), maksuperusteet ovat lausunnon liitteenä

Hanketausta ja hankkeen kuvaus

Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy suunnittelee uutta jätekeskusta Porvoon Kilpilahteen. Perustettavan jätekeskuksen ympäristövaikutukset on arvioitu vuonna 2004. Uudenmaan ympäristökeskus on antanut lausunnon arviointiselostuksesta 16.2.2005. YVA-menettelyn jälkeen jätekeskuksen sijaintipaikaksi valittiin Kilpilahti (Taviskärret). Jätekeskuksen rakentaminen suunnitellulle paikalle edellyttää kallion louhintaa. Tässä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä täydennetään jätekeskuksen ympäristövaikutusten arviointia louhinnan ja maa-ainesten oton osalta.

Arvioitava hanke sijaitsee Porvoon länsiosassa, Sipoon rajan tuntumassa. Hanke käsittää jätekeskuksen alueen pintamaiden poiston, louhinnan, murskauksen sekä rakennettavan alueen tasauksen pengerrys- ja kiilaustyöt, maisemavallien rakentamisen, tarvittavien kuivatusjärjestelyjen rakentamisen, välivarastoinnin sekä kuormauksen ja kuljetukset. Louhinta on tarkoitus aloittaa vuonna 2010 ja louhinta-ajan kestoksi on arvioitu 8 vuotta.

Poistettavien maa- ja kiviainesten kokonaistilavuus on noin 1 970 000 m³tr (teoreettinen kiintotilavuus), josta pintamaa-aineksia on 440 000 m³tr. Louhittavaa kalliota on noin 1 530 000 m³tr. Alueelta louhitaan ja murskataan kalliota arviolta 200 000 – 250 000 m³tr vuodessa (n. 500 000 – 625 000 t/a). Louhittavan alueen (ottoalueen) kokonaispinta-ala on 34,0 ha. Louhinta vaiheistetaan siten, että aluksi louhitaan kalliokiviaines, jolla on markkina-arvoa. Toinen vaihe aloitetaan, kun Kilpilahden uuden tieyhteyden ja jätekeskuksen rakentamisesta on tehty päätökset. Toisessa vaiheessa louhintaa jatketaan jätekeskuksen rakenteiden vaatimaan syvyyteen ja tarkkuuteen saakka.

Hankkeen vaihtoehdot

Nollavaihtoehto (VE0): Jätekeskusalueetta ei louhita ja jätekeskus tulee sijaitsemaan toisaalla. Vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja on tarkasteltu jätteenkäsittelykeskuksen YVA:ssa vuonna 2004.

Vaihtoehto 1 (VE1): Hanke toteutetaan louhintasuunnitelman mukaisesti. Poistettavien maa- ja kiviainesten kokonaistilavuus on noin 1 970 000 m³tr, josta pintamaa-aineksia on 440 000 m³tr. Louhittavaa kalliota on noin 1 530 000 m³tr. Alueelta louhitaan ja murskataan kalliota arviolta 200 000 – 250 000 m³tr vuodessa (n. 500 000 – 625 000 t/a). Louhittavan alueen kokonaispinta-ala on 34,0 ha.

Asiaan liittyvät muut hankkeet

Tulevalle jätekeskusalueelle suunniteltuja toimintoja ovat mm. hyötyjätteen välivarastointi, pilaantuneiden maiden, biojätteen ja lietteen käsittely tai siirtokuormaus, kuivajätteen siirtokuormaus ja jätteen loppusijoitus. Jätekeskuksen toiminta alkaa aikaisintaan vuonna 2014. Siihen asti käytetään Domargårdin jäteasemaa.

Kilpilahteen on suunnitteilla uusi tieyhteys Kilpilahden teollisuusalueelta Helsingintielle (maantie 170). Tieyhteydestä on tehty yleissuunnitelma, joka on ollut nähtävillä vuonna 2006. Kilpilahden uusi tieyhteys aiheuttaa tarpeen muuttaa Sköldvikin osayleiskaavaa. Lisäksi jätekeskuksen rakentaminen edellyttää alueen asemakaavoitusta. Asemakaavoitusprosessi käynnistyi syksyllä 2005.

Jätekeskus tukee toiminnoillaan valtakunnallisen jätesuunnitelman 2016 tavoitteita. Lisäksi louhinnasta saadaan erilaisiin rakentamistarpeisiin soveltuvaa materiaalia.

Arviointimenettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Ennen louhinnan aloittamista toiminta tarvitsee maa-aineslain ja –asetuksen mukaisen maa-ainesten ottoluvan, jonka myöntää Porvoon kaupunki. Kiviaineksen otto- ja murskaustoiminnalla tulee olla ympäristönsuojelulain ja –asetuksen mukainen ympäristölupa, josta päättää Uudenmaan ympäristökeskus.

Hankkeeseen mahdollisesti liittyvät uudisrakennukset tarvitsevat rakennusluvan, joka haetaan Porvoon rakennusvalvontaviranomaiselta. Toimintaa ei voi sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Mikäli louhinnan aikainen tieliikenne edellyttää uutta liittymää tai nykyisten liittymien parantamista, tulee Uudenmaan tiepiiriltä saada lupa liittymälle.

2. ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiohjelman vireilläolosta on ilmoitettu 3.3.2007 Borgåbladetissa sekä 4.3.2007 Itäväylässä ja Uusimaa -lehdessä. Arviointiohjelma on kuulutettu 6.3. – 3.5.2007 välisenä aikana Porvoon kaupungin ja Sipoon kunnan ilmoitustauluilla. Arviointiohjelma on ollut yleisön nähtävillä 6.3. – 3.5.2007 Porvoon kaupungin ympäristönsuojelutoimistossa, Porvoon kaupungin pääkirjastossa, Sipoon kunnan ympäristönsuojelutoimistossa, Sipoon kunnan pääkirjastossa, Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy:n konttorilla ja internetissä osoitteessa <http://projektit.ristola.com/>.

3. YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Uudenmaan ympäristökeskus on pyytänyt arviointiohjelmasta lausunnot Porvoon kaupungilta, Sipoon kunnalta, Etelä-Suomen lääninhallitukselta, Itä-Uudenmaan liitolta, Tiehallinnolta ja Ratahallintokeskukselta.

Porvoon kaupunginhallitus toteaa lausunnossaan, että arviointiohjelmassa on pääpiirteissään otettu huomioon alueella parhaillaan vireillä olevan asemakaavan laatiminen. Porvoon kaupunginhallitus on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen 8.1.2007. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että arviointiselostukseen sisällytetään suunnitelma hankkeen toteutusvaiheiden I ja II etenemisestä, eri vaiheissa louhittavista määristä, louhintasyvyyksistä, louhinnan rajautumisesta sekä louhinnan tuloksena syntyvistä luiskista ja niiden kaltevuuksista.

Porvoon kaupunginhallitus tuo esiin kaksi virhettä arviointiohjelmassa. Arviointiohjelman kohdan 5.4.3. mukaan rakennusvaiheen liikennöintiä ei edellytetä tapahtuvaksi uuden tieyhteyden kautta. Laadittavana olevan asemakaavan mukaan jätekeskuksen rakentaminen kuitenkin edellyttää, että Kilpilahden uusi tieyhteys on valmis ja liikennöitävissä. Ohjelman kohdassa 6.2.4. olisi ollut syytä tuoda esille asemakaavaehdotuksen mukainen liikenneratkaisu. Ohjelman tekstissä mainitaan virheellisesti, että ratkaisuja olisi useampia. Lisäksi kaupunginhallitus muistuttaa, että hakijan tulee liittää maa-aineslupahakemukseensa selvitys oikeudestaan käyttää yksityisteitä Metsäpirtintie, Nybyntie ja Nesteentie.

Kilpilahden suunnitellun jätekeskusalueen välittömässä läheisyydessä on vireillä Lohja Rudus Oy Ab:n louhintahanke. Porvoon kaupunginhallitus katsoo, että em. hankkeen ja Kilpilahden jätekeskusalueen louhintahankeen liikenteelliset yhteisvaikutukset on selvitettävä. Lisäksi tulee selvittää liikenteen vaikutukset Nesteentien ja Nybyntien liittymän toimivuuteen ja turvallisuuteen. Porvoon ympäristösuojelulautakunta on esittänyt, että liikenneturvallisuustarkastelun yhteydessä tutkitaan liikennevalojen käyttömahdollisuus Nybyntien ja Nesteentien risteyksessä. Kaupunginhallitus korostaa myös, että pintavesivaikutusten tarkastelussa on otettava huomioon Helsingin Veden kompostointialueen pintavesien mahdollinen kulkeutuminen louhinta-alueelle.

Sipoon kunnan ympäristönsuojelujaosto pitää arviointiohjelmassa esitettyä listaa arvioitavista vaikutuksista kattavana. Lisäksi myös louhinnan ja räjäytysten aiheuttaman tärinän vaikutusten arviointi tulee sisällyttää arviointiin. Kumuloituvat yhteisvaikutukset alueen muiden kiviainesten ottoaikkojen kanssa tulee arvioida. Seututien 148 ja Nybyn yksityistien turvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden parantamiseksi tulee esittää ratkaisuvaihtoehtoja. Louhinnan ja jätekeskusalueen aiheuttamia liikennepäästöjä tulee vertailla seututien 148 tämän hetkisiin liikennepäästöihin. Ympäristönsuojelujaosto pitää lisäksi tärkeänä, että sosiaalisia vaikutuksia selvitetään esittelytilaisuuksissa jaetun kyselylomakkeen lisäksi satunnaisotannalla kotitalouksiin lähetettävällä kyselylomakkeella, haastatteluin tai alueella toimivien yhdistysten avulla.

Etelä-Suomen lääninhallituksen lausunnon on antanut sosiaali- ja terveysosasto. Lääninhallituksen mukaan on tarpeen arvioida hankkeen vaikutukset käytössä olevien talousvesikaivojen veden laatuun, mikäli hankealueen läheisyydessä on talousvesikaivoja. Lääninhallitus pitää terveysvaikutusten arvioinnin kannalta tärkeänä, että selvitetään hankkeen vaikutukset kokonaismelutasoon häiriintyvissä kohteissa, koska hankealueen läheisyydessä sijaitsee mm. kiviainesten ottoaika, murskaamo ja ajoharjoittelurata. Lisäksi lääninhallitus suosittelee vaikutusalueen kuntien terveydensuojeluviranomaisten ja sosiaaliviranomaisten mukana oloa arviointimenettelyssä. Paikallisten asukkaiden näkemysten selvittämiseksi tulee käyttää monipuolisia tiedonhankintamenetelmiä.

Itä-Uudenmaan liitto pitää arviointiohjelmassa esitettyjä toteuttamisvaihtoehtoja perusteltuina, vaikkakin vain 0-vaihtoehdon ja yhden toteuttamisvaihtoehdon keskinäistä arviointia ei voi pitää täysin YVA-prosessin hengen mukaisena. Itä-Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että

arvioinnissa otetaan huomioon hankealueen läheisyydessä sijaitsevan Natura 2000 –alueen luonto- ja ympäristöarvot. Liitto toteaa myös, että liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen lisäksi muidenkin luonto-direktiivin liitteen IV lajien mahdollinen esiintyminen alueella tulee ottaa huomioon.

Tiehallinnon Uudenmaan tiepiiri toteaa, että tiehallinnon kannalta ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitetyt tiestöön ja liikenteseen liittyvät selvitykset ovat riittäviä ja antavat hankkeesta riittävän kuvan.

Neste Oil Oyj suhtautuu positiivisesti Kilpilahden teollisuusalueen kehittämiseen edellyttäen, että sekä jätekeskuksen että alueen rakennuskaikaisen louheen ja maa-aineksen kuljetusten liikennejärjestelyissä tukeudutaan Kilpilahden uuteen tieyhteyteen. Neste Oil Oyj on maksanut maantien 148 lisäkaistan pääosin omiin tarpeisiinsa ja katsoo, että rakennettua lisäkapasiteettia ei tule ruuhkauttaa alueelle suunniteltavin uusin investoinnein.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry:n mielestä on hyvä, että arviointiohjelma löytyy internetistä, mutta myös linkit louhintasuunnitelmaan ja itse jätekeskuksen YVA-asiakirjoihin olisivat olleet tarpeen. Ympäristönsuojelupiiri pitää ohjelman havainnollisuutta puutteellisena, ja selostukseen tuleekin liittää kolmiulotteiset havainnekuvat ja korkeuskäyräkuvat.

Ympäristönsuojelupiirin mukaan hankekokonaisuutta ei ole esitetty riittävän laajasti. Alueen louhintatarpeen ja alueelle tuotavan jätteen määrän pitäisi selvitä ohjelmasta ilman, että lukijan tarvitsee etsiä jätekeskuksen YVA-asiakirjoja vuodelta 2004. Arviot jätemäärien ja kierrätyksen kehityksestä tulee päivittää, koska muutokset maamme jätepolitiikassa ja jätelaissa ovat tuoneet mukanaan Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy:n toimintaan liittyviä muutoksia. Hankekokonaisuudessa pitäisi kertoa myös Kotkan Energia Oy:n kanssa tehdystä jätteenpolttosopimuksesta. Ympäristönsuojelupiiri olisi kaivannut hankkeen tavoitteiden kuvaukseen enemmän tietoa mm. mahdollisista muista toimijoista ja heidän tavoitteistaan.

Vaihtoehdot VE1 ja VE0 eivät ole ympäristönsuojelupiirin mielestä riittäviä. Arvioinnin yhteydessä pitää selvittää, voisiko jätekeskusta toteuttaa pienempänä ilman louhimista, olisiko louhinta järkevää kalliokiviaineshankkeena ilman jätekeskusta ja onko louhinta todella välttämätöntä YVA:n tuloksista riippumatta.

Ympäristönsuojelupiiri pitää tärkeänä, että hankekokonaisuuden liikennevaikutusten arviointiin panostetaan enemmän, louhinnasta syntyvän aineksen laatu ja käyttökelpoisuus selvitetään, kasvillisuuden ja eläimistön osalta 1980 –luvun tiedot päivitetään maastotutkimuksilla, hiljattain selvitetty liito-oravakohteet tarkastetaan uudestaan, hankekokonaisuuden vaikutukset läheisiin Natura-alueisiin selvitetään sekä melun lisäksi selvitetään värinävaikutukset.

Osallistumisjärjestelyt eivät ole olleet ympäristönsuojelupiirin mukaan riittäviä, koska tieto hankkeen vireilläolosta ei ollut tullut järjestön tietoon virallisia teitä. Kansalaisjärjestöjen osallistuminen pitää varmistaa lähettämällä lausuntopyynnöt ja kutsut esittelytilaisuuksiin niille suoraan.

Muistuttaja A toteaa, että kohteella on suuri merkitys alueen viimeisenä suojapaikkana alueen alkuperäisille kasvi- ja eläinlajeille. Alueella on myös suojeltua vanhaa metsää. Alueella on useita tärkeitä lisääntymis- ja levähdyspaikkoja esimerkiksi valkohäntäpeuralle ja hirvelle. Muistuttaja pitää tärkeänä, että läheisten herkkien biotooppien olosuhteet, kuten Fågelmosseinin hydrologia, otetaan huomioon arvioinnissa. Lisäksi Kullbäckén ja pohjavesi ovat alttiita vuodoille, joita hankealueelta voi tulla kallion rikkonaisuuksia myöten.

Muistuttaja on huolissaan siitä, että Porvoon ja Sipoon alueille on lehti-tiedon mukaan suunnitteilla laaja jätteenkäsittelyhanke, jonka yhteen-laskettu pinta-ala kattaisi 420 hehtaaria. Suunniteltu jätekeskus olisi vain tämän pieni ydin.

Muistuttaja pitää tehtyä haastattelututkimusta kosmeettisena ja vain kei-nonon vaimentaa suunnittelijan huono omatunto. Tavoitteena näyttää hä-nen mukaansa olevan väsyttää asukkaat ja muut intressitahot, jotta nämä turhautuvat ja ovat liian uupuneita valitusten tekemiseen. Muistuttaja kuitenkin aikoo varmistua, ettei valmius herpaannu. Hän tuo myös esiin, että hankkeen taustalla on jo suunnitelma laajasta kansainvälisestä hank-keesta, jossa visiona hämmöittää baltialainen jätteen kierrätysasema mot-tonaan "raha ei haise".

Muistuttaja B toivoo, että jätekeskusalueen louhintahankkeen vaihto-ehdoksi valitaan vaihtoehto VE0. Muutoin alueen luonto häiriintyy ja muuttuu ja kaikki eläimet häviävät. Alueella on nyt runsaasti eläinlajeja. Muistuttajan lähimetsä tulee menettämään asukkaansa. Lähellä asuvana hanke tulee häiritsemään häntä suuresti ja hän vaatii vähintään 12 metrin korkuista meluestettä. Lisäksi muistuttaja toivoo parempaa vuorovaiku-tusta alueen asukkaiden kanssa tulevaisuudessa.

4. YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiohjelma kattaa YVA-asetuksen 11 §:ssä mainitut arviointioh-jelman sisältövaatimukset. Arviointiohjelma on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla. Seuraaviin seikkoihin on kuitenkin syytä kiinnittää huomiota selvitysten tekemisessä ja arviointiselostuksen laadinnassa.

Hankkeen kuvaus

Tiedot hankkeen tarkoituksesta, tavoitteista ja perusteluista on esitetty arviointiohjelman alussa selkeästi. Louhintasuunnitelman keskeneräi-syys arviointiohjelman valmistumisvaiheessa on kuitenkin aiheuttanut hankekuvaukseen yleispiirteisyyttä. Tiedot hankkeen keskeisistä ratkai-suista, esimerkiksi louhintasyvyyksistä ja suhteesta pohjaveden pinnan

tasoon sekä tiedot louhintamääristä vaiheissa I ja II puuttuvat kokonaan. Vaikka ohjelmavaiheessa ei tarkkoja tietoja teknisistä ratkaisuista vaadita, on hankkeen keskeiset ominaisuudet kuvattava niin yksityiskohtaisesti, että vaikutusten tunnistaminen ja tapauskohtaisen arvioinnin suunnittelu on mahdollista.

Arviointiohjelmassa todetaan, että louhe murskataan ja välivarastoidaan jätekeskuksen toimintaan varatulla alueella tai läheisellä muulla alueella. Aluetietoja on syytä tarkentaa: mahdolliset aluevaihtoehdot sijaintineen, kuinka laajoista alueista on kyse, onko alueilla läjitys- vai murskaustoimintaa, mitkä ovat louheen käsittelymäärät ja minkälaisia ympäristövaikutuksia kohteista aiheutuu.

Ohjelmassa on riittävällä tavalla esitetty louhintahankkeen lähimmät häiriintyvät kohteet, kuten arvokkaat luontokohteet, asutus, koulut ja päiväkodit sekä hankkeen maankäyttötarve. Ohjelmassa on myös selkeä kuvaus alueen kaavoitustilanteesta. Kuvaan 6.8. lähimmistä häiriintyvistä kohteista on syytä merkitä erikseen myös lähin asutus, vaikka tekstissä etäisyydet on mainittu.

Jätekeskusalueen eteläpuolella sijaitsevan Helsingin Vesi Oy:n Metsäpirtin kompostointikentän ympäristölupahakemus on parhaillaan vireillä Uudenmaan ympäristökeskuksessa. Arviointiselostukseen on korjattava, että ympäristölupahakemuksen mukaan kompostointialueen biojätteen käsittelykapasiteetti on 100 000 m³/a ja alueella valmistetaan kompostituotteita enimmillään 200 000 m³/a.

Arviointiselostusta varten on syytä tarkistaa, mitä laadittavana olevassa asemakaavassa todetaan jätekeskuksen louhinta- ja rakennusvaiheen liikennöinnistä. Asemakaavaratkaisu perustuu Kilpilahden uuden tieyhteyden rakentamiseen. Nykyiset ja tulevat liikennöintireitit on esitettävä selkeästi karttakuvien.

Kiviaineksen otto- ja murskaustoiminnan ympäristölupa-asian käsittelee normaalisti kunta, mutta tässä tapauksessa Uudenmaan ympäristökeskus, koska otto- ja murskaustoiminnalla on tekninen ja toiminnallinen yhteys jätekeskukseen, jonka ympäristökeskus luvittaa. Toisena syynä, jota ohjelmassa ei ole mainittu, on hankkeen sijainti kahden kunnan (Porvoon ja Sipoon) rajalla.

Vaihtoehtojen käsittely

Arviointiohjelmassa on tuotu arvioitavat vaihtoehdot (VE 0 ja VE 1) sisältöineen ja perusteluineen selkeästi esiin. Ohjelmassa ei kuitenkaan ole esitetty tarkempia perusteluja vaihtoehtojen rajaukselle. Epäselväksi jää, olisiko esim. hankekokonaisuuden osittainen toteuttaminen eli pienempi louhintamäärä yhtenä arvioitavana vaihtoehtona tuonut lisäarvoa ympäristövaikutusten arvioinnille ja hankkeen jatkosuunnittelulle, vaikka se ei jätekeskuksen toteuttamisen kannalta olisikaan tarkoituksenmukainen vaihtoehto.

Arviointiohjelmassa on mainittu, että vaihtoehdon VE1 vaikutuksia verrataan alueen nykytilaan eli vaihtoehtoon VE0. Ohjelmassa ei kuitenkaan ole esitetty vaihtoehtojen vertailumenetelmää eikä sen periaatteita.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Ympäristön nykytilan kuvauksessa on tiivistetysti esitetty alueen olosuhteet ja mainittu tehdyt selvitykset. Lähimpien suojelukohteiden Stormossen ja Fågelmossen erityispiirteet ja suojelun perusteet olisi tullut kuvata jo ohjelmavaiheessa. Nykytilan kuvaukseen on sisällytettävä myös tiedot, mitä erityisiä ympäristöarvoja on jätekeskusalueen rajasta noin 400 metrin päässä sijaitsevalla alueella, joka on merkitty Itä-Uudenmaan seutukaavaan ja maakuntakaavaluonnokseen MY-alueeksi. Nämä ovat oleellisia tietoja hankkeen vaikutusten tunnistamisen ja vaikutusselvitysten kohdentamisen kannalta.

Arvioinnin kohteena olevat vaikutukset on tuotu ohjelmassa selkeästi ryhmiteltyinä esiin. Louhintahankkeen ympäristövaikutusten arviointiin on sisällytettävä myös tärinävaikutusten arviointi. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon louhinnan eri vaiheet ja hankkeen eri toimintakokonaisuudet sisältäen myös välivarastoinnin, jotta eri vaiheiden ja toimintojen vaikutukset tunnistetaan ja selvitetään riittävästi eriteltyinä.

Arviointiohjelmassa on esitetty arvioitavaksi louhinnan ja jätekeskuksen yhteisvaikutukset. Tässä hankkeessa yhteisvaikutusten arviointi korostuu erityisesti liikenne-, pinta- ja pohjavesi- sekä meluvaikutusten osalta. Yhteisvaikutusten arviointiin on sisällytettävä jätekeskuksen lisäksi alueen muut louhinta- ja murskaushankkeet, Metsäpirtin kompostointialue, Kilpilahden teollisuusalue, Porvoon moottoritie, Kilpilahden uusi tieyhteys, ajoharjoittelurata ja muut mahdolliset lähialueella sijaitsevat hankkeet, joilla voi olla ympäristövaikutuksia.

Louhinta-alueelta muodostuvien pintavesien kuivatusjärjestelmän on todettu tarkentuvan suunnittelun edetessä. Arvioitaessa pintavesiin kohdistuvaa kuormitusta on selvittettävä myös vastaanottavien pintavesien kyky johtaa vesiä. Arvioinnissa on otettava huomioon samanaikaisesti eri alueilta lasku-uomiin kohdistuvat paineet ja tierumpujen kapasiteetin turvaaminen, erityisesti poikkeuksellisissa tilanteissa kuten rankkasateilla. Vesimäärien lisäksi on tarkasteltava veden laatutietoja ja mahdollista käsittelytarvetta. Läheiset Natura 2000 –verkostoon kuuluvat alueet, Stormossen ja Fågelmossen edellyttävät vesistöaluetarkastelua. Tällöin on selvittettävä, onko hankkeella vaikutuksia soiden vesitalouteen ja miten estetään mahdolliset haitalliset vaikutukset.

Pohjavesivaikutusten arviointi ja tarkkailun suunnittelu edellyttävät tietoja kallioperän rakenteista. Vaikutusten arvioimiseksi on oltava selvillä myös kallion rakoilusta, heikkousvyöhykkeistä ja mahdollisista yhteyksistä mm. Metsäpirtin kompostointialueeseen.

Hankekuvauksessa toiminta-ajaksi on ilmoitettu ma - pe klo 6 – 21. Laskennallisia melutasoja on arvioinnissa tarkoitus verrata valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisiin melutason ohjearvoihin. Tällöin on otet-

tava huomioon, että klo 7 – 22 ja klo 22 – 7 välisille ajoille on annettu eri ohjeet ja siten toimintaa klo 6 – 7 välisenä aikana koskevat eri rajoitukset. Arviointiin on sisällytettävä myös eri tyyppisten melujen erilaiset vaikutukset ja asukkaiden kokemukset melusta.

Arviointiohjelmassa ei ole esitetty ehdotusta vaikutusalueen rajaukseksi. Osan vaikutuksista on todettu kohdistuvan vain toiminta-alueelle ja osan vaikutuksista heijastuvan Porvoon seudulle. Arviointiselostuksessa on esitettävä vaikutusalueen rajaukset karttakuvineen.

Osallistuminen

Arviointiohjelman yhteydessä osallistumisjärjestelyt on hoidettu hyvin. Ohjelmasta järjestettiin kaksi yleisötilaisuutta 8.3.2007. Yleisötilaisuuksissa virisi rakentavaa keskustelua hankkeesta ja erityisesti hankkeen liikenne-, ja meluvaikutuksiin kiinnitettiin huomiota. Ensimmäisessä yleisötilaisuudessa asiaa käsiteltiin myös ryhmätöiden muodossa. Konsultti jakoi yleisötilaisuudessa lisäksi kyselylomakkeita, joiden avulla selvitettiin vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen. Vastauksia konsultin kyselyyn toimitettiin myös yhteysviranomaiselle, vaikka lomakkeessa oli ilmoitettu, että vastaukset toimitetaan konsultille tai hankkeesta vastaavalle. On mahdollista, että jotkin asukkaat luulivat toimittaneensa yhteysviranomaiselle virallisen mielipiteen arviointiohjelmasta vastaamalla kyselytutkimukseen. Jatkossa lomaketta olisi syytä tältä osin selkeyttää entisestään.

Arviointiohjelman vireilletulosta, nähtävilläolosta, kommentointimahdollisuudesta ja yleisötilaisuuksista tiedotettiin myös alueen kolmessa paikallislehdessä.

Raportointi

Arviointiohjelma on rakenteeltaan tiivis ja selkeästi jäsennelty ja teksti on kirjoitettu helposti luettavaan ja ymmärrettävään muotoon. Useat hyvälaatuiset karttakuvat havainnollistavat ohjelmaa. Joistakin kuvista tosin puuttuu mittakaavajana. Arviointiohjelma on laadittu sekä suomeksi että ruotsiksi ja ohjelma sisältää kuvalla varustetun tiivistelmän.

5. LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO

Lähetämme yhteysviranomaisen lausunnon tiedoksi lausunnonantajille ja osoitteensa toimittaneille mielipiteiden esittäjille. Lausunto on nähtävillä internetsivuilla osoitteessa: www.ymparisto.fi/uus

Lähetämme kopiot arviointiohjelmasta saamistamme lausunnoista hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Uudenmaan ympäristökeskuksessa.

Ympäristökeskuksen johtaja

Leena Saviranta

Ylitarkastaja

Satu Pääkkönen

LIITTEET

Maksun määräytyminen ja muutoksen haku

TIEDOKSI

Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus (lausunto + 2 kpl arviointiohjelmaa)
Alueelliset ympäristökeskukset
Lausunnon antajat
Mielipiteiden esittäjät